نفت و انرژی

ایران دومین پالایشگر بزرگ اوپک

ایران با ظرفیت پالایشی ۲ میلیون و ۲۳۷ هزار بشکه در روز و سهمی ۱۶ درصدی در اوپک، جایگاه دوم را بین کشورهای این سازمان دارد، همچنین ۲.۱ درصد از ظرفیت پالایشی جهان را به خود اختصاص داده است.

به گزارش زمان به نقل از وزارت نفت، دبیرخانه سازمان کشورهای صادرکننده نفت شصتمین نسخه بولتن آماری سالانه خود را برای سال ۲۰۲۵ میلادی، هفته گذشته منتشر شد. یکی از مواردی که در این بولتن به آن اشاره شده، ظرفیت پالایشی کشورهای عضو اوپک در سال گذشته میلادی (۲۰۲۴) است. بر اساس این گزارش، ظرفیت پالایشی کشورهای عضو اوپک در سال ۲۰۲۴ در مجموع ۱۴ میلیون و ۱۳۹ هزار بشکه در روز و مجموع ظرفیت پالایشی جهان در سال گذشته میلادی ۱۰۳ میلیون و ۷۶۹ هزار بشکه در روز بوده است.

این ارقام نشان می‌دهد اوپکی‌ها در سال ۲۰۲۴ حدود ۱۳.۴ درصد از ظرفیت پالایشی جهان را در اختیار داشته‌اند. ظرفیت پالایشی جهان نسبت به سال قبل یک درصد رشد کرده و ظرفیت پالایشی اوپک نیم درصد افزایش یافته است.

در میان اعضای اوپک اما عربستان بیشترین ظرفیت پالایشی را به خود اختصاص داده و با ظرفیت ۳ میلیون و ۲۹۱ هزار بشکه در روز، بیش از ۲۳ درصد از ظرفیت اوپک را در اختیار دارد. بعد از عربستان، ایران با ظرفیت پالایشی ۲ میلیون و ۲۳۷ هزار بشکه در روز و سهمی حدود ۱۶ درصد در جایگاه دوم قرار گرفته، همچنین ۲.۱ درصد از ظرفیت پالایشی جهان را به خود اختصاص داده است.

جایگاه دوم ایران از آن جهت اهمیت دارد که ایران در تولید نفت در اوپک بعد از عربستان و عراق سوم است، اما به‌واسطه تکمیل زنجیره ارزش در صنعت پالایش حدود ۶۹ درصد از نفت تولیدی در ایران در پالایشگاه‌های کشور به فرآورده‌های ارزشمند نفتی تبدیل می‌شود که افزون بر جلوگیری از خام‌فروشی، تأمین نیاز داخلی را نیز میسر کرده است. در حالی است که این سهم برای عربستان ۳۹ درصد و در عراق کمی بیش از ۳۰ درصد است.

نوسازی ۱۰ میلیون بخاری و ساخت ۱۸۰۰ مگاوات نیروگاه خورشیدی

سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو) و فدراسیون صنعت نفت ایران با هدف بهینه‌سازی مصرف سوخت و رفع ناترازی انرژی، تفاهم‌نامه مشارکت و سرمایه‌گذاری برای طرح تعویض بخاری‌های گازی مرسوم و احداث نیروگاه‌های خورشیدی امضا کردند.

به گزارش زمان به نقل از سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، در این تفاهمنامه که به امضای فرشاد مقیمی معاون وزیر صمت و آرش نجفی رئیس هیئت مدیره فدراسیون صنعت نفت ایران رسید، طرفین در دو حوزه تعویض ۱۰ میلیون بخاری پرمصرف با بخاری گازی گرید A و ساخت حداقل یک‌هزار و ۸۰۰ مگاوات نیروگاه خورشیدی همکاری خواهند کرد. در بخش طرح تعویض بخاری گازی، ۱۰ میلیون بخاری پرمصرف موجود با مدل‌های استاندارد و کم‌مصرف (گرید A) در دستور کار قرار می‌گیرد. این طرح شامل تولید داخلی هشت میلیون دستگاه بخاری گازی استاندارد و کم‌مصرف (گرید A) با بهره‌گیری از توان تولیدکنندگان داخلی و همچنین واردات ۲ میلیون دستگاه از این تجهیزات در دوره چهار ساله که مدعی‌اند ساختمان‌ها به حضور خبرین هم اشاره داشته‌اند. وی ادامه داد: طبق تأکید اسناد بین‌المللی و حتی اسناد داخل، این موضوع بارها مورد بحث قرار گرفته که خبرین می‌توانند در بازسازی کمک کنند، اما مسئول اصلی، دولت است. دولت‌ها طبق قانون، متولی مدیریت بحران در کشورند. وی با تأکید بر اینکه هیچ نهاد، بخش خصوصی یا خبریه‌ای نباید جای دولت را در محوریت بازسازی بگیرد، افزود: آنها باید پشتیبان باشند، همراه باشند، اما مسئولیت مستقیم با دولت است؛ خصوصاً در شرایط فعلی که بازسازی این‌بار با موارد پیشین متفاوت است.

بار مضاعف استخراج غیرقانونی رمز ارز بر دوش شبکه برق

مدیرعامل برق منطقه‌ای تهران گفت: پدیده استخراج غیرقانونی رمزارز به‌عنوان یکی از عوامل اثرگذار در افزایش بی‌رویه مصرف برق بار مضاعفی به صنعت برق تحمیل کرده است.

به گزارش زمان به نقل از صداوسیما، فرهاد شیبهی با اشاره به تاثیر مخرب پدیده استخراج غیرقانونی رمز ارز گفت: پدیده شوم استخراج غیرقانونی رمزارز، بویژه در ایام اوج بار مصرف می‌تواند صنعت برق را با چالش تامین انرژی مواجه کند. این فعالیت علاوه بر افزایش فشار بر شبکه‌های برق باعث ایجاد خطر قطعی برق و چگالش شبکه می‌شود. همچنین باعث افزایش هزینه‌های تامین برق می‌شود که این موضوع ممکن است منجر به افزایش بهای تمام شده برق برای همه مصرف‌کنندگان شود. وی، افزایش گازهای گلخانه‌ای را از دیگر تاثیرات منفی زیست محیطی استخراج رمزارزها برشمرد و گفت: ایجاد مزرعه استخراج بیت کوین که با مصرف برق زیاد همراه است، نیازمند فعالیت ۲۴ ساعته است که به خودی خود گرمای شدیدی تولید می‌کند.

وزیر صمت: برای حفظ تولید، در میدان کار ایستاده‌ایم

وزیر صنعت، معدن و تجارت با تاکید بر ارتقای تولید گفت: برای حفظ تولید و پایداری صنعت با تمام توان در میدان کار ایستاده‌ایم.

به گزارش زمان به نقل از وزارت صمت، سید محمد اتابک در نشست با مدیران عامل صنایع بزرگ ایمیدرو اظهار کرد: دشمن با توهم زدن ضربه برق‌آسا و از هم پاشیدن ساختار به خاک کشورمان تجاوز کرد و با سرشکستگی و از روی ناچاری، ملتمسانه پیشنهاد آتش‌بس داد. وی گفت: تفاوت مردم تمدن‌ساز ایران در دفاع از وطن با مشتی غاصب و اشغالگر نمایان شد؛ ایرانیان برای حفظ کشورشان، همدلانه متحد شدند و ساکنان سرزمین‌های اشغالی به دنبال گریختن از فلسطین هستند.

وزیر صنعت، معدن و تجارت با تاکید بر ارتقای تولید اعلام کرد: برای حفظ تولید و پایداری صنعت با تمام توان در میدان کار ایستاده‌ایم.

حق مسکن، نیاز اساسی کارگران است نه امتیاز اضافی

مشاور کانون عالی انجمن های صنفی کارگران ایران با اشاره به حق مسکن کارگران و ضرورت توجه به این موضوع گفت:افزایش حق مسکن کارگران نه تنها به بهبود کیفیت زندگی آنها کمک می‌کند، بلکه به حفظ نیروی کار سالم و توانمند در جامعه نیز می‌انجامد.

به گزارش زمان به نقل ازتسنیم، سید سعید فتاحی، مشاور کانون عالی انجمن های صنفی کارگران ایران درباره حق مسکن کارگران و ضرورت توجه به آن گفت: واقعیت این است که حق مسکن کارگران در چند سال اخیر تقریبا ثابت مانده است و این موضوع دلایل متعددی دارد. یکی از دلایل اصلی آن، مشکلات اقتصادی کلان کشور، تورم بالا و عدم هماهنگی بین دستمزدها و هزینه‌های زندگی است. در حالی که هزینه‌های مسکن و اجاره‌بها روز به روز افزایش پیدا کرده، این افزایش به حق مسکن کارگران منتقل نشده است. علاوه بر این، ضعف در سیاستگذاری‌ها و نبود نظارت دقیق بر روند تعیین حق مسکن باعث شده تا این مسئله کمتر مورد توجه قرار گیرد واهمیت این موضوع بسیار بالاست. وی با بیان اینکه مسکن یکی از اصلی‌ترین نیازهای هر فرد است و بدون تأمین مسکن مناسب، کیفیت زندگی کارگران به شدت کاهش می‌یابد ادامه داد: وقتی هزینه مسکن بخش زیادی از درآمد کارگران را می‌بلعد، آنها در تأمین نیازهای اولیه مانند خوراک، بهداشت و آموزش دچار مشکل می‌شوند. این موضوع روی سلامت جسمی و روانی کارگران و در نهایت روی بهره‌وری کاری آنها نیز تأثیر منفی می‌گذارد. فتاحی افزود: بنابراین، افزایش حق مسکن کارگران نه تنها به بهبود کیفیت زندگی آنها کمک می‌کند، بلکه به حفظ نیروی کار سالم و توانمند در جامعه نیز می‌انجامد. اول از همه، لازم است که نمایندگان کارگری و کارفرمایی در جلسات شورای عالی کار فعال‌تر و جدی‌تر نقش ایفا کنند و حق مسکن را به عنوان یک مطالبه مهم و ضروری دنبال کنند. همچنین دولت باید سیاست‌های حمایتی و تسهیلاتی برای مسکن کارگران تعریف کند، مانند ساخت مسکن ارزان‌قیمت و تأمین وام‌های مناسب. مشاور کانون عالی انجمن های صنفی کارگران ایران افزود: در کنار آن، هماهنگی بین افزایش دستمزدها و هزینه‌های مسکن باید بیشتر باشد تا قدرت خرید کارگران حفظ شود. در نهایت، آگاهی‌بخشی و مطالبه‌گری کارگران و رسانه‌ها نقش مهمی در فشار به تصمیم‌گیرندگان دارد و باید همه ما به این نکته توجه کنیم که کارگران بخش عظیمی از تولید و اقتصاد کشور را به دوش می‌کشند و بی‌توجهی به رفاه و زندگی آنها تبعات اجتماعی و اقتصادی جبران‌ناپذیری دارد. وی افزود: حق مسکن نه یک امتیاز اضافی بلکه یک نیاز اساسی است که باید جدی گرفته شود.ماده ۱۴۹قانون کار جمهوری اسلامی ایران، کارفرمایان را موظف به همکاری با تعاونی‌های مسکن کارگری یا مستقیما با کارگران فاقد مسکن برای تأمین مسکن شخصی مناسب می‌کند. همچنین، کارفرمایان کارگاه‌های بزرگ موظف به احداث خانه‌های سازمانی در مجاورت کارگاه یا محل مناسب دیگر هستند. مشاور کانون عالی انجمن های صنفی کارگران ایران ادامه داد: همکاری در تأمین مسکن شخصی، کارفرمایان باید با تعاونی‌های مسکن کارگری یا مستقیما با کارگران فاقد مسکن همکاری کنند تا آنها بتوانند خانه‌های شخصی مناسبی تهیه کنند.از سوی دیگر احداث خانه‌های سازمانی،کارفرمایان کارگاه‌های بزرگ موظف به ساخت خانه‌های سازمانی برای کارگران خود هستند. فتاحی بیان کرد: تبصره۱ این ماده نیز دولت را موظف به ارائه تسهیلات بانکی و همکاری با دستگاه‌های ذیربط مانند وزارت مسکن و شهرسازی و شهرداری‌ها برای تحقق این اهداف کرده است. کارگران زحمت کش با حقوق های پایین و تورم کمرشکن مجبور هستند از خیلی از آیتم های زندگی بزنند و جایی با متراژ خیلی پایین را برای خانواده خود جهت زندگی پیدا کنند که این عدد در شهرهای بزرگ و در مناطق حاشیه نشین مشهود هست تا بتواند از پس سایر هزینه های خود برآید و الان سالهاست حق مسکن که اصلا مبلغی نمیباشد در حقوق کارگران آمده است. بدون اینکه حتی در مبلغ اجاره نیز اثرگذار باشد، حمایت دولت با سیاست گذاری و ارایه مشوق های خوب به کارفرمایان در جهت تأمین مسکن با ارایه زمین های رایگان می‌تواند خیلی به انبوه سازی مسکن و تحویل به کارگران کمک کند.

بازسازی جنگ با تراکم فروشی بدعت خطرناکی است

عضو شورای مرکزی بنیاد مسکن با انتقاد از بازسازی مناطق آسیب دیده ناشی از جنگ با مدل‌های تأمین مالی مبتنی بر تراکم‌فروشی، گفت: نباید تجربه‌های ارزشمند گذشته را با تصمیمات ناپخته زیر پا بگذاریم.

به گزارش زمان به نقل ازتسنیم، سید امیرحسین گرگانی، عضو شورای مرکزی بنیاد مسکن در نشست رویکردهای بازسازی پساجنگ با بیان اینکه بازسازی باید در دل مردم باشد و به جریان اقتصادی شهر کمک کند، اظهار کرد: نهایتا خود مردم مالکان واقعی هستند و کسانی که مدعی‌اند ساختمان‌ها به حضور خبرین هم اشاره داشته‌اند. وی ادامه داد: طبق تأکید اسناد بین‌المللی و حتی اسناد داخل، این موضوع بارها مورد بحث قرار گرفته که خبرین می‌توانند در بازسازی کمک کنند، اما مسئول اصلی، دولت است. دولت‌ها طبق قانون، متولی مدیریت بحران در کشورند. وی با تأکید بر اینکه هیچ نهاد، بخش خصوصی یا خبریه‌ای نباید جای دولت را در محوریت بازسازی بگیرد، افزود: آنها باید پشتیبان باشند، همراه باشند، اما مسئولیت مستقیم با دولت است؛ خصوصاً در شرایط فعلی که بازسازی این‌بار با موارد پیشین متفاوت است.

وی تصریح کرد: دولت باید در زمینه تأمین منابع، هدایت و حمایت مردم آمادیه‌کار باشد. در بازسازی زلزله کرمانشاه، روز سوم هیئت دولت مصوبه‌اش را صادر کرد. حال آنکه امروز، بیش از دو هفته از حادثه گذشته ولی هنوز مدیریت بازسازی تعیین تکلیف نشده است. وی با اشاره به اینکه رضایی، رئیس کمیسیون عمران مجلس به این موضوع گلایه داشت، گفت: این تأخیر در تصمیم‌گیری، یعنی بحران مدیریتی. مردم نیز از این وضعیت گلایه‌مند هستند.اگرچه در جلسه هیئت دولت این موضوع مشخص شد و تو بویت خانم مهاجرانی هم منتشر شد، اما در جلسات بعدی مسیر تصمیم‌گیری تغییر کرد.وی در ادامه بیان کرد: در روزهای جنگ تحمیلی ۱۲ روزه رژیم صهیونیستی که برخی تهران را ترک می‌کردند، همکاران ما از استان‌های معین مثل تبریز، گلستان و اصفهان کنار مردم ایستادند. ستادها را مستقر و کار کارشناسی را شروع کردند. عضو شورای مرکزی بنیاد مسکن اضافه کرد: مدل پشتیبانی شهرداری برای بازسازی، مورد تأیید نیست. در شرایط کنونی یا دیر تصمیم می‌گیریم، یا بد تصمیم می‌گیریم، یا اصلاً بی‌تصمیم می‌مانیم. و این شرایط، نارضایتی گسترده‌ای به دنبال داشته است. گرگانی تأکید کرد: به عنوان کارشناسان، باید بدون لکنت، اشتباه بودن چنین تصمیماتی را اعلام کنیم و با کمک رسانه‌ها، آن را به گوش رئیس‌جمهور محترم برسانیم. این تصمیم، تصمیم نادرستی است. وی با بیان اینکه پیمانکار نمی‌تواند طرف حساب مردم باشد، اظهار کرد: این منابع، پول مباح و حلالی نیست که صرف خسارت شود. تراکم‌فروشی خلاف قانون است، جرم است، و نمی‌توان با این بهانه، منابع اندک (که شاید به اندازه هزینه چند موشک هم نباشد) را صرف کرد. وی تصریح کرد: اطمینان دارم آقای رئیس‌جمهور و هیئت دولت نیت خیر دارند و می‌خواهند از همه ظرفیت‌ها استفاده کنند، اما ما کارشناسان باید با صراحت بگوییم؛ نباید با روکش قانونی، تصمیمی نادرست را توجیه کرد.در همه ادوار، شورای شهر نماینده مردم بوده و مدافع منافع عمومی است. در این موضوع هم قطعاً نظر دارد. حتی اگر دولت مجوز دهد، شورای شهر نباید منافع عامه را قربانی کند. وی گفت: این کار، یک بدعت خطرناک است و اگر پذیرفته شود، فردا که زلزله‌ای در تهران بیاید، باید کل تهران را بفروشیم؟ یعنی چون نتوانستیم تأمین مالی کنیم یا نتوانستیم مفهوم بازسازی را جا بیندازیم، باید به بنگاه‌های اقتصادی میدان دهیم؟ به گفته وی،بازسازی، ساختمان‌سازی نیست. بازسازی یعنی زنده‌سازی، یعنی مشارکت اجتماعی. اگر مردم کنار ما نباشند، این تصمیم نادرستی خواهد خورد. وی تصریح کردنباید اجازه دهیم که این همه تجربه و سوابق ارزشمند در بازسازی بحران‌ها در کشور، از بین برود. در بم، بازسازی با مردم انجام شده نه با اعانه، بلکه با کمک‌های ویژه‌ای که دولت به مردم می‌داد و آن‌ها با سلیقه و اختیار خودشان مرمت می‌کردند.شهرداری‌ها باید مثل گذشته در کنار فرآیند بازسازی باشند، برای تسهیل و تسریع، نه اینکه جایگزین مردم و دولت شوند. وی یادآور شدم:در گذشته هم ایده جابه‌جایی شهر تهران مطرح شده بود، اما تصمیمات نادرست، آسیبش را مردم دیدهاند. امروز هم اگر بازسازی اشتباه مدیریت شود، مردم آسیب‌دیده باید درگیر قراردادها، اختلافات با پیمانکار و تصمیمات بی‌ربط‌به‌شوند. وی در پایان گفت: پول بازسازی متعلق به خود مردم است، نه پیمانکار. بازسازی فقط زمانی موفق خواهد بود که مردم در محوریت تصمیم‌گیری و اجرا باشند.

رئیس سازمان امور مالیاتی خبر داد:

رشد درآمدهای مالیاتی با هوشمندسازی نظام مالیاتی

سازمان امور مالیاتی کشور با ارائه تسهیلات گسترده به مودیان، هوشمندسازی نظام مالیاتی، و افزایش سهم مالیات در تولید ناخالص داخلی، گام‌های بلندی در راستای عدالت اقتصادی و کاهش وابستگی به درآمدهای نفتی برداشته است.

به گزارش زمان به نقل از وزارت اقتصاد، سید محمدهادی سیحانیان دیروز سه شنبه به مناسبت روز مالیات، به تشریح اقدامات این سازمان در سال ۱۴۰۳ پرداخت و از تلاش‌های گسترده برای تسهیل‌گری مودیان، هوشمندسازی نظام مالیاتی، و افزایش شفافیت درآمدهای مالیاتی سخن گفت و چشم‌اندازی روشن از حرکت به سمت عدالت مالیاتی و تقویت پایه‌های اقتصادی کشور ارائه کرد. سیحانیان با اشاره به اینکه سازمان امور مالیاتی در سال جاری تسهیلات متعددی برای مودیان فراهم کرده است، افزود: مهلت ارسال اظهارنامه مالیاتی صاحبان مشاغل و پرداخت مالیات تبصره ماده ۱۰۰ قانون مالیات‌های مستقیم برای عملکرد سال ۱۴۰۳ تا پایان مردادماه تمدید شد. وی همچنین به بهینه‌سازی سامانه مودیان اشاره کرد و گفت: از یکم دی ۱۴۰۴، قابلیت‌هایی نظیر استعلام وضعیت صورت‌حساب، ثبت دستهای پرداخت‌ها و بهینه‌سازی قواعد جدول پرداخت در نسخه جدید سامانه مودیان برای تسهیل فعالیت کسب‌وکارها عملیاتی شده است. همکاری مؤثر با اصناف رئیس کل سازمان امور مالیاتی در خصوص همکاری با اصناف تأکید کرد که تلاش این سازمان بر کاهش تکالیف مودیان خرد و به حداقل رساندن نگرانی‌های آن‌ها متمرکز است. وی افزود: با بهره‌مندی از تبصره ماده ۱۰۰، چالش‌های اصناف به حداقل رسیده و برگزاری میزهای خدمت، همگرایی و هم‌افزایی میان نظام مالیاتی و اصناف را تقویت کرده است. سیحانیان از افزایش سربرایر سقف استفاده از این تبصره، ارائه مشوق‌هایی مانند تقسیط مالیات، و استفاده از سکوهای نرم‌افزاری برای حذف نیاز به مراجعه به کافی‌نت‌ها خبر داد. معافیت‌های مالیاتی هدفمندسیحانیان در مورد معافیت‌های مالیاتی توضیح داد: معافیت عملکرد سال ۱۴۰۳ برای مشاغل بیش از دوبرابر افزایش‌یافته و از ۴۷ میلیون تومان به ۱۰۰ میلیون تومان و تا سقف ۱۴۴ میلیون تومان برای واحدهای صنفی استفاده‌کننده از سامانه مودیان رسیده است. وی اضافه کرد که مبلغ اجاره واحدهای استیجاری نیز در محاسبات مالیاتی اصناف لحاظ شده که رضایت مودیان را به دنبال داشته است. به گفته سیحانیان تنها ۳۰ درصد پرونده‌های مالیاتی اشخاص حقیقی توسط مأموران مالیاتی رسیدگی می‌شود. درحالی که این میزان در گذشته ۱۰۰ درصد بود. معاون وزیر اقتصاد افزود: برای اولین‌بار، ۱۰۰ هزار اظهارنامه مالیات بر ارزش افزوده برای مودیانی که تکالیف خود را در سامانه مودیان انجام داده‌اند، قطعی شده است. سیحانیان با اشاره به افزایش سهم مالیات در تولید ناخالص داخلی (GDP) اظهار داشت: نسبت مالیات به GDP از ۵.۷ درصد در سال ۱۴۰۰ به ۸.۳ درصد در سال گذشته افزایش‌یافته و سهم مالیات در منابع عمومی بودجه از زیر ۳۰ درصد به حدود ۵۰ درصد رسیده است. وی افزود: نسبت مالیات به هزینه‌های جاری دولت نیز از ۴۰ درصد به نزدیک ۷۰ درصد رسیده، درحالی که این نسبت در کشورهای پیشرفته نزدیک به ۱۰۰ درصد است. باحساب پرداختی‌های تأمین اجتماعی و شهرداری‌ها، این نسبت در ایران به ۱۲ تا ۱۳ درصد می‌رسد. درحالی که در جهان بالای ۲۰ درصد است. سیحانیان از رشد بیش از پنج برابری تخصیص منابع مالیاتی به شهرداری‌ها و دهیاری‌ها خبر داد که به گفته وی از ۴۸ هزار میلیارد تومان در سال ۱۴۰۰ به بیش از ۲۴۴ هزار میلیارد تومان در سال ۱۴۰۳ رسیده است. سیحانیان اظهار داشت: هدف ما کاهش حداکثری مراجعه مردم به ادارات مالیاتی است. حرکت به سمت حسابرسی سیستمی و هوشمندسازی نظام مالیاتی، شفافیت اقتصادی را افزایش داده و بروکراسی را کاهش داده است. وی همچنین از بهره‌برداری رسمی سامانه دفاتر تجاری الکترونیکی در اواخر خرداد ۱۴۰۳ خبر داد و گفت: این اقدام در راستای اجرای برنامه‌های ششم و هفتم توسعه و تحول دیجیتال نظام مالیاتی انجام شده است.

نگاه روز

ساخت‌وساز مسکن در غیاب کارگران افغانستانی

مریم فکری

دبیر کانون سراسری انبوهسازان مسکن با بیان این‌که باید بپذیریم بخش زیادی از نیروهایی که در کشور در کارگاه‌های ساختمانی کار می‌کنند، کارگران افغان هستند، می‌گوید: خروج اتباع خارجی به نوعی شرایط را برای نیروی کارگری ما سخت کند، اما در سمت مقابل هم باید بپذیریم که در مدت گذشته شرایط بسیار ناجوانمردانه‌ای برای کشور رقم خورد و از نظر امنیتی باید ساماندهی اتباع خارجی اتفاق بیفتد.

با شدت گرفتن موج خروج اتباع خارجی غیرمجاز، حالا این سوال مطرح است که بخش ساخت‌وساز کشور آیا از این موضوع تاثیر خواهد گرفت؟ براساس آخرین آمارهای غیررسمی، حدود ۷ میلیون مهاجر افغانستانی در ایران حضور دارند که با لغو برگه‌های سرشماری مهاجرین، بیش از چهار میلیون نفر از آن‌ها غیرقانونی هستند. بر همین اساس، وزارت کشور ۱۵ تیر ۱۴۰۴ را آخرین مهلت خروج اتباع غیرمجاز از ایران اعلام کرده است. در حال حاضر تعداد دقیق کارگران افغان فعال در بخش ساخت‌وساز ایران به‌دلیل ماهیت غیررسمی و غیرقانونی اشتغال آنها قابل تعیین نیست، اما تخمین زده می‌شود در سال ۱۴۰۳ تعداد کارگران ساختمانی در ایران حدود ۱.۵ میلیون نفر بوده که این آمار البته شامل کارگران مهاجر نمی‌شود. بر همین اساس، به نظر می‌رسد با خروج کارگران افغان، بخش ساخت‌وساز بلافاصله از این موضوع تاثیر خواهد گرفت، اما به گفته داود بیگی‌نژاد، نایب رییس اتحادیه مشاوران املاک، بلاخره ما باید این جراحی را یک زمانی انجام می‌دادیم و بدهیم. به اعتقاد او، این‌که یک بخش نیروی کار ما صرفا توسط افرادی تامین می‌شود که هیچ مرجع قانونی برای ورود به بازار کار را ندارند و گردش مالی‌شان مشخص نیست و اصلا معلوم نیست که اینها از کجا می‌آیند و چه کاری باید انجام دهند و حتی در کار خود چه مقدار تبحر دارند، همه مساله و معضلی است که باید به‌مرحلی به پیشواز آنها می‌رفتیم. بیگی‌نژاد یادآور می‌شود: به شما بگویم که صرفا مسایل ساختمانی نیست. اشتغال در خیلی از بخش‌های کشاورزی، دامداری و... توسط این افراد اشغال شده است. فرشید پورحاجت، دبیر کانون سراسری انبوهسازان نیز در همین خصوص با اشاره به تاثیر خروج اتباع خارجی روی بخش ساخت‌وساز کشور، می‌گوید: یکی از مهمترین دلایل اخراج اتباع غیرمجاز، ابعاد امنیتی است و به هرحال باید این جراحی اتفاق می‌افتاد. وی می‌افزاید: اما باید بپذیریم که بخش زیادی از نیروهایی که در کشور در کارگاه‌های ساختمانی کار می‌کنند، اتباع خارجی هستند و این موضوع را هم نباید منکر شویم. به نظر من خروج اتباع خارجی، باید بپذیریم که در مدت گذشته شرایط بسیار ناجوانمردانه‌ای برای کشور رقم خورد و از نظر امنیتی باید این اتفاق بیفتد. دبیر کانون سراسری انبوهسازان در ادامه تاکید می‌کند در این شرایط در هر حال باید دولت ببیند که این مشکلی که در حوزه نیروی کار ایجاد می‌شود را چگونه می‌تواند مدیریت کند. به طور کلی بخش زیادی از کارگران ساختمانی، اتباع خارجی بودند. پورحاجت در ادامه با تاکید بر این‌که باید تدبیری برای جایگزینی نیروی کار در بخش ساخت‌وساز باید داشته باشد، متذکر می‌شود: باید بپذیریم که شرایط کار در کارگاه‌های ساختمانی سخت است و پرورش نیروی انسانی هم در کارگاه‌های ساختمانی بسیار سخت‌تر است. اما جاهای نیست و باید تلاش کنیم که این نیروی کاری را هم پرورش دهیم و هم از ظرفیت‌هایی که در خود کشور وجود دارد، استفاده کنیم. وی تصریح می‌کند: از سوی دیگر، نکته‌ای که وجود دارد این است که هم‌اکنون مسکن‌ها نفر در تاکسی‌های آنلاین کار نمی‌کنند، کردهاند که این گروه، بخشی از نیروهای کاری ما هستند که تشخیص دادهاند از کارگاه‌های ساختمانی به کارهای راحت‌تر مشغول شوند. ما می‌توانیم از این ظرفیت در بخش ساخت‌وساز استفاده کنیم. دبیر کانون سراسری انبوهسازان یادآور می‌شود: به نظر من در حوزه کار باید اقدامات شایسته و جدی‌تری چه توسط وزارت کار و چه توسط دولت برنامه‌ریزی شود تا اگر خروج اتباع خارجی از کشور هم شکل گرفت، در این سمت قضیه، بخش تولید نیز دچار مشکل نشود. پورحاجت با اشاره به شرایط کنونی بخش تولید مسکن و اقدامات اساسی دولت در دوران پساجنگ برای بخش مسکن، می‌گوید: بخش ساخت‌وساز در سال‌های گذشته شرایط مطلوبی نداشته است. از سال‌های ۹۲ و ۹۳ یک ریزش سنگینی را در تولید مسکن کشور داشتیم و من فکر می‌کنم سال ۱۴۰۳ را هم اگر رصد کنیم، اساسا شرایط بسیار بد بوده است. وی می‌افزاید: با آمارهایی که بیرون آمده، شرایط سال ۱۴۰۳ اصلا مطلوب نبوده و این نشان می‌دهد که ما سیاست منسجمی را برای حوزه مسکن و تقویت بنگاه‌های تولیدی کشور برنامه‌ریزی نکنیم. دبیر کانون سراسری انبوهسازان عنوان می‌کند: شاید در سیاست‌گذاری‌های کلان و ریل‌گذاری‌هایی که در مجلس شکل گرفته، به نوعی هزینه‌های تولید و سرمایه‌گذاری و ریسک سرمایه‌گذاری را به شدت افزایش دادیم و نتیجه آن، امروز این است که به راحتی در کشور تولید مسکن شکل نمی‌گیرد. در حال حاضر سرمایه بسیار سنگینی باید جمع شود تا به تولید مسکن منتج شود. پورحاجت تصریح می‌کند: آن سمت قضیه هم این است که در کشور ما نه سیستم بانکی طی سال‌های گذشته پای کار بوده است و نه اساسا حقوق و دستمزد به نوعی پوشش هزینه‌های خانواده را داده است.وی تاکید می‌کند: به نظر من ما باید یک برنامه منسجم برای حوزه مسکن کشور برنامه‌ریزی کنیم.پورحاجت بیان می‌کند: در هیچ اقتصادی نمی‌آیند یک بخش اقتصادی مهم و پیشران را جزء دروازه ورودی و چه بخش خروجی‌اش را قفل کنند؛ در صورتی که خیلی از این موضوعات را می‌شد به راحتی حل کرد. این همه تکنولوژی و پیشرفت در دنیا حاصل شده و ما باید از الگوهای جدید و روز برای حوزه مسکن پیروی کنیم. وی می‌گوید: نمی‌شود که شبانه بنشینیم و تجویزهای مختلفی را برای حوزه ساخت‌وساز برنامه‌ریزی کنیم و مسیرهای مختلفی را تجویز کنیم، نمی‌شود که شبانه بنشینیم و بابت کمبود منابع درآمدی یک ارگان یا نهاد و یا یک بنگاه اقتصادی، تجویزهای مالی سنگین کنیم. دبیر کانون سراسری انبوهسازان می‌افزاید: من یک عدد به شما می‌گویم تا معنق قضیه را متوجه شوید. در سال ۱۴۰۰ قیمت تولید مسکن هر مترمربع حدود ۴ میلیون تومان بوده است، اما امروز هر بنگاه اقتصادی در هر جغرافیایی کشور اگر بخواهد فعالیت را شروع کند، بالغ بر ۴ میلیون تومان فقط باید بابت هزینه خدمات به دستگاه‌های مختلف بدهد؛ از نظام مهندسی گرفته تا شهرداری و مالیات و بیمه و... برای مجموعه همه این‌ها، بالای متری ۴ میلیون تومان در دورترین جغرافیای شهری کشور باید هزینه پرداخت شود. پورحاجت متذکر می‌شود: این نشان می‌دهد که ما نه تورم را در اقتصاد کلان توانستیم حل کنیم و نه توانستیم ساختار درآمدی درستی برای ارگان‌ها و نهادهای مختلف ایجاد کنیم. ما امیدواریم شرایط جدیدی برای بازار مسکن حاکم شود. دبیر کانون سراسری انبوهسازان مسکن همچنین می‌گوید: به اعتقاد من، در دوران پساجنگ، تدبیری که برای بازار مسکن باید داشت، این است که حوزه مالیات مسکن باید اصلاح شود. من به صراحت به شما می‌گویم این موضوع، یک نگرانی عجیبی را برای سرمایه‌گذاری کشور ایجاد کرده است. ما نیامده‌ایم حوزه بنگاه‌های اقتصادی تولیدکننده مسکن را با دلالان تمیز دهیم. ما قوانین خلق‌الساعه و قوانین مختلفی را وضع کردیم؛ بدون این‌که این دو گروه را از هم جدا کنیم. پورحاجت می‌افزاید: به نظر می‌رسد که ما باید بنشینیم به صورت بنیادی مسایل حوزه ساخت‌وساز را در کمیسیون زیربنایی دولت حل و فصل کنیم و یک نسخه و تجویز مناسب برای حوزه مسکن برنامه‌ریزی کنیم.وی تاکید کرد: نشان داد که مداخلات دولت به طور خاص از سال ۸۸ تاکنون و پروژه‌هایی که تعریف شد، نتوانسته مشکل مسکن مردم را حل کند. باید بپذیریم که مدل‌هایی که تا امروز در حوزه مسکن رفته‌ایم، منتج به این نشده که یک جوان ایرانی به راحتی بتواند صاحب مسکن شود. دبیر کانون سراسری انبوهسازان مسکن در عین حال تصریح می‌کند: این نگاه مداخله‌گری دولت در حوزه مسکن، شرایط را برای بخش تولید کشور به انحراف برده و مجلس نیز در این حوزه شرایطی را تعریف کرده که بخش تولید دیگر انگیزه‌ای برای سرمایه‌گذاری ندارد. پورحاجت خاطرنشان می‌کند: بخش خصوصی در کنار دولت هست، بنابراین ما باید شاخص‌هایی را ایجاد کنیم که کار برای بخش خصوصی در حوزه مسکن تسهیل شود.

Alborz.payam@gmail.com